T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2020/644
KARAR NO : 2021/29
KARAR TR : 25/01/2021

ÖZET: İcra ve İflas Kanunu'nun değişik 67. maddesine göre itirazın iptali istemiyle açılan davanın, ADLİ YARGIYERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : Z.Sigorta A.Ş.
Vekili: Av.R.S.A.
İdari Yargıda
Davalı : Karayolları Genel Müdürlüğü
Adli Yargıda
Davalı : Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı
Vekili: Av. B. T.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; sigortalısı olan 55 ... ... plaka sayılı aracın, 08/01/2018 tarihinde Ankara İli, Pursaklar İlçesinden Sarayköy istikametine doğru seyir halinde iken, alt geçitte yükseklik uyarısı olmaması sebebiyle köprüye sürtünerek uğradığı belirtilen ve sigortalıya ödenen şimdilik 4.000 TL hasar bedelinin, kazanın meydana gelmesinde kusurlu olduğu ileri sürülen davalı idareden, ödeme tarihinden itibaren işletilecek ticari faiziyle birlikte tazminine karar verilmesi istemiyle Karayolları Genel Müdürlüğüne karşı idari yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. İdari Yargıda

2. **Ankara 5. İdare Mahkemesinin 12/03/2019 tarihli ve E.2019/376, K.2019/566 sayılı kararı ile,** 2918 Sayılı Kanun'un uygulamasından kaynaklanan uyuşmazlığın görüm ve çözümünün, 2918 Sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 110. maddesi hükmü uyarınca, Adli Yargının görev alanına girdiği sonucuna varıldığı gerekçesiyle, davanın 2577 sayılı Kanun'un 14/3-a ve 15/1-a maddeleri uyarınca görev yönünden reddine karar verilmiş, bu karar kesinleşmiştir.

3. Davacı vekili bu kez, müvekkilince sigortalı 55 ... ... plakalı kamyonun 08/01/2018 tarihinde Ankara İli, Pursaklar İlçesinden, Sarayköy istikametine giderken alt geçitte yükseklik uyarısı olmamasından dolayı köprüye sürtmesi sonucu 4.000 TL maddi hasar meydana geldiğini, sigortalıya hasar bedelinin ödendiğini, davalı belediyenin kusurlu olduğunu, borcun ödenmemesi üzerine Ankara 26. İcra Müdürlüğünün E.2019/5689 sayılı takip dosyası üzerinden takip yapıldığını, davalının haksız itirazı üzerine takibin durduğunu ileri sürerek, itirazın iptali ile takibin devamına, davalının % 20'sinden az olmamak üzere icra inkar tazminatına hükmedilmesi istemiyle Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığına karşı adli yargı yerinde dava açmıştır.

B. Adli Yargıda

4. Ankara 12. Asliye Hukuk Mahkemesinin 22/10/2019 tarihli ve E.2019/325, K.2019/376 sayılı kararı ile, davanın hizmet kusuru kapsamında kalıp idarenin haksız eylem ve işlemlerinden dolayı tam yargı davasının İdari Yargıda açılması gerektiği gerekçesiyle, yargı yolu nedeniyle dava dilekçesinin görev yönünden reddine karar verilmiş, bu karara karşı davacı vekili istinaf isteminde bulunmuştur.

5. Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 21. Hukuk Dairesinin 04/06/2020 tarih ve E.2020/200, K.2020/489 sayılı kararı ile, İcra ve İflas Kanunu'nun 42/3. maddesinden söz edilerek, ilamsız icra takibi yapılmasının mümkün olmadığı nedeniyle mahkemece idari yargı yetkisine giren davanın adli yargı yolunda itirazın iptali davası şeklinde dava açılmasında davacının hukuki yararının bulunmadığı gözetilerek, açılan davanın hukuki yarar yokluğundan reddine karar verilmesi gerekirken yanılgılı gerekçe ile yazılı şekilde hüküm kurulmasında isabet görülmediği; tüm bu nedenlerle davacı vekilinin istinaf başvurusunun HMK'nın 353/(1)-b.2. maddesi uyarınca kabulüne, mahkeme kararının kaldırılmasına, davalı hakkında açılan davanın hukuki yarar yokluğu nedeniyle HMK'nın 114 ve 115. maddeleri gereğince davanın usulden reddine kesin olarak karar verilmiştir.

6. Davacı vekili idari ve adli yargı yerlerince verilmiş olan görevsizlik kararları nedeniyle oluştuğunu ileri sürdüğü olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi istemiyle başvuruda bulunmuştur.

III. İLGİLİ HUKUK

Mevzuat

7. 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun 1. maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"Her asliye mahkemesinin yargı çevresinde yeteri kadar icra dairesi bulunur."

8. 2004 sayılı Kanunu'nun "İlamsız takip" başlıklı Üçüncü Bap, 42-49. maddelerinde takip yöntemleri gösterilmiş; değişik 58. maddesinde, takip talebinin icra dairesine yazı ile veya sözlü olarak veya elektronik ortamda yapılacağına işaret edilmiş, değişik 60. maddesine göre, takip talebi üzerine icra müdürünce ödeme emri düzenleneceği ve 62-65. maddelerde itiraza ilişkin hükümlere yer verilmiş olup, değişik 66. maddede, süresi içinde yapılan itirazın takibi durduracağı kurala bağlanmıştır.

İtiraz nedeniyle takibin durması üzerine alacaklıya, itirazın iptali için Kanun'da iki yola başvurma olanağı tanınmış olup, bunlardan birincisi, 67. maddeye göre mahkemeye başvurmak, ikincisi ise 68, ek 68/a ve ek 68/b maddelerine göre tetkik merciinden itirazın kaldırılmasını istemektir.

9. 2004 sayılı Kanun'un 67. maddesi şöyledir:

"(Değişik birinci fıkra: 17/7/2003-4949/15 md.) Takip talebine itiraz edilen alacaklı, itirazın tebliği tarihinden itibaren bir sene içinde mahkemeye başvurarak, genel hükümler dairesinde alacağının varlığını ispat suretiyle itirazın iptalini dava edebilir.

(Değişik: 9/11/1988-3494/1 md.) Bu davada borçlunun itirazının haksızlığına karar verilirse borçlu; takibinde haksız ve kötü niyetli görülürse alacaklı; diğer tarafın talebi üzerine iki tarafın durumuna, davanın ve hükmolunan şeyin tahammülüne göre, red veya hükmolunan meblağın yüzde yirmisinden aşağı olmamak üzere, uygun bir tazminatla mahkum edilir.

İtiraz eden veli, vasi veya mirasçı ise, borçlu hakkında tazminat hükmolunması kötü niyetin sübutuna bağlıdır.

(Mülga dördüncü fıkra: 17/7/2003-4949/103 md.)

Birinci fıkrada yazılı itirazın iptali süresini geçiren alacaklının umumi hükümler dairesinde alacağını dava etmek hakkı saklıdır.

(Ek fıkra: 2/7/2012-6352/11 md.) Bu Kanunda öngörülen icra inkar tazminatı, kötü niyet tazminatı ve benzeri tazminatların tespitinde, takip talebi veya davadaki talep esas alınır."

10. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "İdari dava türleri ve idari yargı yetkisinin sınırı" başlıklı 2. maddesinin (1) numaralı fıkrası şöyledir:

"1. (Değişik: 10/6/1994-4001/1 md.) İdari dava türleri şunlardır:

a) (İptal: Anayasa Mahkemesinin 21/9/1995 tarihli ve E:1995/27, K:1995/47 sayılı kararı ile; Yeniden Düzenleme: 8/6/2000-4577/5 md.) İdarî işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan iptal davaları,

b) İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları,

c) (Değişik: 18/12/1999-4492/6 md.) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar."

11. 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun, 19/01/2011 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 6099 sayılı Kanun'un 14. maddesiyle değişik 110. maddesinde şu hükme yer verilmiştir:

"İşleteni veya sahibi Devlet ve diğer kamu kuruluşları olan araçların sebebiyet verdiği zararlara ilişkin olanları dâhil, bu Kanundan doğan sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fıkra hükmünün uygulanmasını önlemez. Hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafik kazalarında da bu Kanun hükümleri uygulanır"

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

12. Uyuşmazlık Mahkemesinin Celal Mümtaz AKINCI'nın başkanlığında, Üyeler Şükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 25/01/2021 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, Kanun'un 14. maddesine göre olumsuz görev uyuşmazlığı bulunduğunun ileri sürülebilmesi için davanın "tarafları, konusu ve sebebinin aynı" olması koşulunun öngörülmüş bulunması karşısında; adli yargı yerinde aynı somut olay nedeniyle borçlunun itirazının iptali ile takibin devamına; idari yargı yerinde tam yargı davası açılmış ise de; ikinci davanın, ilk davada verilen karar

doğrultusunda oluşturulduğu ve "itirazın iptali ile takibin devamı" istemi yönünden görev uyuşmazlığının doğduğu kanaatine varıldığından ve sonuçta usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, adli ve idari yargı yerleri arasında doğan görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

13. Raportör-Hakim Gülşen AKAR PEHLİVAN'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

14. Dava, davalı / borçlunun icra takibine yaptığı itirazın iptali ile takibin devamına ve % 20 icra inkar tazminatı ödenmesine karar verilmesi istemiyle açılmıştır.

15. İncelenen uyuşmazlıkta alacaklı konumundaki davacı tarafından, değişik 67. maddeye göre mahkemeye başvurmak suretiyle itirazın iptali davası açılmıştır.

16. 2004 sayılı Kanun'un 67. maddesinde sözü edilen "mahkeme" ile icra dairesinin bulunduğu yargı çevresi bakımından bağlı olduğu asliye mahkemesinin anlaşılması ve takip hukukuna özgü bulunan itirazın iptali davasının asliye mahkemesinde görülmesi gerektiği açıktır.

17. Bu duruma göre, İcra ve İflas Kanunu'nun değişik 67. maddesine göre açılan itirazın iptali davasının görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır. Kaldı ki davanın idarenin hizmet kusuru sonucu oluşan trafik kazasından kaynaklanan rücuan tazminat davası olarak kabulü halinde de, Uyuşmazlık Mahkemesinin yerleşik içtihatları gereği 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanun'u uyarınca açılan her türlü sorumluluk davalarında adli yargı görevlidir.

18. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak; Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 21.Hukuk Dairesince verilen 04/06/2020 tarihli ve E.2020/200, K.2020/489 sayılı kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 21.Hukuk Dairesince verilen 04/06/2020 tarihli ve E.2020/200, K.2020/489 sayılı KARARININ KALDIRILMASINA

25/01/2021 tarihinde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Celal Mümtaz AKINCI	Şükrü BOZER	Mehmet AKSU	Birol SONER

Üye	Üye	Üye
Aydemir TUNÇ	Nurdane TOPUZ	Ahmet ARSLAN